

„Reményt és jövőt adok nektek”

Ezzel a mottóval hirdeti meg a Magyar Katolikus Egyház a jövőre esedékes budapesti városmissziót. Ennek előkészülete az idei esztendőben plébániánkon a missziós nap, mely kapcsolódik templomunk búcsúünnepéhez. Tavasszal jelölte ki plébániánkat dr. Erdő Péter bíboros úr két másik budai és három pesti plébániával együtt ennek az őszi missziós napnak a megvalósítására. Azóta szerveztük ezt az eseményt.

Mindenek előtt hálával köszönöm mindazok fáradtságát és szolgálatkészségét, akik a nyári hónapok és az őskezdet idején figyelmes, tenni akaró szeretettel kapcsolódtak az előkészület munkájába. Öt alkalommal hirdettük meg (csütörtök estére) a közös munkát, amelyre közösségünk tagjai közül kb. harminc ember vállalkozott. Ők javarészt minden alkalommal összegyűltek, hogy közös gondolkodással, ötleteikkel tegyenek valamit a misszió ügyéért. Mellettük állt még jó néhány, főleg idősebb testvérünk is, akik imádságukkal buzgón kapcsolódtak a munkába. Hiszen fontos a sok ötlet és tenni akarás, de mit ér ez, ha nincs mögötte imádkozó háttér? Kissé nehézkesen, de elindult a „Vándor Evangélium” apostoli imaszolgálat, mely a családi közös imádságot és a Szentírás, különösen is az evangélium olvasását hivatott erősíteni. Őszintén remélem, hogy egyre több családban megérik a felismerés, amely az összetartozást nem csak emberi, szociológiai élményként, hanem mindenek fölött lelki közösségként kívánja megélni. Ebből ugyanis újjászülethet a család, és gazdagodhat az evangéliumi szeretetben, melyre a társadalomnak és az Egyháznak is oly nagy szüksége van napjainkban. Köszönöm azok munkáját is, akik a tervezés idejében ugyan nem aktivizálták magunkat, de a kétkezi munkába serényen kapcsolódtak

A készület tapasztalatai megérelték bennem azokat a gondolatokat, amelyeknek segítségével közelebb kerültem annak megértéséhez, hogy a misszió gondolata nagyban szükséges belső, közösségi, plébániai életünk megújításához. Fontos, hogy megszólítsuk azokat, akik formálisan nem tartoznak hozzánk, sosem jönnek a templomba, csak mindennapi életük gyakran lélektelen robotjában múlatják idejüket. De vajon hová hívjuk őket? Milyen példával állunk előttük? Vonzó-e az a keresztyén, elkötelezettnek nevezett életforma, amelyet felmutatunk saját arcunkkal egyénileg és közösségben? Ezért legalább ennyire fontos azok megszólítása, akik mindig itt vannak a templomban, akik a plébániai közösség tagjainak vallják magukat, de nem érzik sajátjuknak a hívó szót és nehézkesek a mozdulásra, amikor közös munkáról, vagy éppen csöndes szentségimádásról van szó.

A világ ma ilyen. Gyakran elidegenedünk egymástól. Városban, tömegben, lakótelepeken mégis magányban élünk és úgy érezzük, hogy terheinket egyedül kell hordoznunk. És éppen ebben a világban szólít meg mindnyájunkat a missziós üzenet: „Reményt és jövőt adok nektek”. Nekünk kell a remény hordozóivá válnunk. Nekünk kell jövőt mutató emberként állni ott, ahová a Gondviselő helyezett minket. A reményt és a jövőt a mi arcunkon keresik és láthatják meg azok, akiknek éppen most van ránk szüksége, mert életükben utat keresnek és értelmes megoldást, mely célhoz vezet.

A misszió nem kampány, nem egy nap programja, nem jól megszervezett hangos együttlét, hanem elindulás egy úton, a remény és a jövő keskeny és rögös evangéliumi útján, hogy az gyümölcsöző legyen minél több ember számára. Elindulás az ima, a lelki élet, az eukarisztikus szeretet útján, hogy saját megtérésünk és megújulásunk által mindazok találkozhassanak Krisztus megváltó szeretetével, akik templomban vagy azon kívül találkoznak velünk

Templomunk búcsúünnepén akarjunk részesei lenni ennek az elindulásnak, hogy hiteles képmásai is lehessünk a missziót adó irgalmas és szeretetben gazdag Istennek.

Antal atya

Naptári programok:

- **szeptember 24. vasárnap:** templombúcsú; délelőtt 11 órakor ünnepi szentmisét és szentbeszédet mond: dr. Udvardy György segédpüspök, helynök

Szeptember 25-től, hétfőtől az esti szentmisék 6 órakor kezdődnek.

- **október 1. vasárnap:** első, ünnepélyes rózsafüzér este negyed 6-kor
- **október 5. csütörtök:** templomunk felszentelésének 65. évfordulója,
- **október 15. vasárnap:** szentségimádási nap délután 4-6-ig
- **október 29. vasárnap:** országos gyűjtés a missziók javára

- **októberben minden este fél 6 órától** rózsafüzér
- **október 31. kedd:** utolsó, ünnepélyes rózsafüzér este negyed 6-tól
- **november 1. szerda:** Mindenszentek ünnepe, az esti szentmise után halottak esti ájtatosság
- **november 2. csütörtök:** Halottak napja, az esti szentmisét Albertfalva elhunytjaiért ajánljuk fel
- **november 19. vasárnap:** országos gyűjtés a Karitászt megsegítésére
- **december 2. 9. 16. 23. szombat** esti szentmisékben adventi elmélkedések és gyertyagyújtás, vezeti Szűcs Balázs atya, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem egyetemi lelkésze
- **december 4-től, hétfőtől** „Rorate” misék reggel fél 7-kor, majd közös Reggeli Dicséret

Állandó programok:

- **első péntek:**
szentmisék előtt fél órával gyóntatás,
napközben betegek látogatása,
este 9 órától virrasztó Taize-i imaóra, alatta gyónási lehetőség
- **első szombat:** este negyed 6-kor közös rózsafüzér a családokért és a magyar ifjúságért
- **első vasárnap:** délután 4 órától csöndes szentségimádás; 5 órától közös szentóra
- **második csütörtök:** karizmatikus imaóra este 8 órától
- **utolsó vasárnap:** fél 10-től 12 óráig Karitászt ügyelet az alsó hittanteremben
- **szombatoként:** reggel 6.40-től Reggeli Dicséret imádkozása a templomban
- **október hónaptól:** minden pénteken 18.30-19.15 Biblia óra felnőtteknek a templomban. Téma: Apostolok Cselekedetei könyve

Plébániai hittanórák rendje	
Általános iskola alsó tagozat	csütörtök 16.00-16.45
Általános iskola felső tagozat	csütörtök 17.00-17.45
Középiskola	szerda esti mise után
Ifjúsági hittan (középiskola után)	hétfő 19.30-tól
Katekumenkurzus	hétfő 19.00-tól

A 2007-ES VÁROSMISSZIÓ CÉLKITŰZÉSEI

Mottó: „Reményt és jövőt adok nektek.” (Jer 29,11)

Az előzmények:

Bécsből 2003 tavaszán egy felhívással a szívünkben jöttünk el:

„Nyissátok ki az ajtókat Krisztusnak!”

Párizsban 2004 őszén Krisztussal együtt válaszoltuk meg a kérdést:

„Ki mutatja meg nekünk a boldogságot?” (Ps 4,7)

2005 őszén Lisszabonban az értünk meghalt és velünk élő, Feltámadottra tekintettünk fel:

„Krisztus él”

2006. október 28 - november 5. között Brüsszel keresztyeivel együtt fogadjuk el a meghívást:

„Gyertek, nézzétek meg!” (Jn 1, 38-39)

A jövő:

Budapest 2007. szeptember 16. és 22. között az Isten szeretetéből fakadó derűt és örömet fogadjuk e és adjuk tovább: **„Reményt és jövőt adok nektek” (Jer 29,11)**

Erdő Péter bíboros, prímás, érsek hat, budapesti plébániát bízott meg, hogy **2006. szeptember 23-án** „előmissziót”, egyfajta főpróbát tartson Budapest.

Albertfalva az egyik ilyen helyszín. Szeptember 23-án nyilvánosan is felmutathatjuk értékeinket, a templom falain kívül is. (Ugyanígy készül a többi, öt plébánia is: a Margit körüti ferences templom, a Szt. Imre ciszter templom, az Újpalota plébánia, a Terézváros plébánia és a Pest Szt. Lőrinc plébánia is.) És ez csak a kezdet!

A következő év folyamatos készülődést jelent a 2007. szeptember 16.- 22. között megrendezésre kerülő missziós hétre. S hogy mi a célja mindennek? A választ idézem a internetes oldalról:

„Csatlakozva az Európa nagyvárosaiban élő keresztényekhez egyre sürgetőbbnek tapasztaljuk a Krisztushoz tartozásunk elmélyítését. Hitünket olyan értéknek tartjuk, amely méltó a megosztásra a keresők, az Egyháztól eltávolodottak és a nem hívők körében. Katolikus plébániáinkon, intézményeinkben és közösségeinkben papok és világiak, szerzetesek és püspökök együtt keresik és járják a hit útját. Naponta tapasztaljuk, hogy a minket és a körülöttünk élő embereket feszítő gondokra egyedül a keresztény remény képes megoldást kínálni. Bizalommal és tisztelettel szólítjuk meg e nagyváros lakóit, az itt dolgozókat, tanulókat, a gyógyulást keresőket, az ide látogatókat, hogy Jézus Krisztust felajánlva hívjuk meg őket egy szebb, tisztább, igazabb életre.

„Krisztust hirdetjük mindenkinek”. A megtérésre hívó üzenettel el szeretnénk érni a hívők közösségeit, a plébániákhoz lazábban kapcsolódó és az Egyháztól távol álló embereket is. Misszióink során az Életet, mint a jövő és a reménység beteljesedését szolgáljuk, amely Jézus Krisztusban van. Az imádság és az áldozatos szeretet közösségeiként hívunk meg egy evangéliumi életre, ami egy igazságosabb és testvériesebb Magyarországnak és annak fővárosának szól.”

A misszió megvalósulása: az Egyház tanúságtétele.

A. Az Egyház küldetése: a misszió

„...az evangélium hirdetése az Egyház számára nem fakultatív feladat; nem választhat, hogy óhajtozik-e elvégezni, vagy sem... Az evangélium továbbadása szükséges, egyedülálló, mással nem helyettesíthető munka, ... mert tőle függ az emberek üdvössége.” (*Evangelii Nuntiandi* 5.)

B. Az élet tanúságtétele

„Korunk embere inkább hisz a tanúknak, mint a tanítóknak, inkább a tapasztalatnak, mint a tanoknak...” (*Redemptoris Missio* 42.)

Az evangélium közvetítője elsőként a maga életében igyekszik teljessé tenni az evangélium üzenetét.

C. Szóbeli tanúságtétel és igehirdetés

„Adjatok számot reménységetekről!” Ezt a reménységünket ki kell fejteni a Jézus Krisztusról szóló világos és egyértelmű beszéddel.

A Jó Hírt, amit először az életünkből vett tanúságtétellel mutatunk be, előbb-utóbb az élet Igéjének hirdetése kell, hogy kövesse.

Jézus Krisztusnak, Isten Fiának nevét, tanítását, életét, ígéreteit, országát és annak igazságát kell hirdetnünk.

A Szentlélek, az Igazság Lelke ad erőt szavainknak, tesz tanúságot egyenesen hallgatóink szívében!

„A hit a hirdetésből fakad – foglalja össze mindezt II. János Pál pápa – és minden egyházi közösség indulását és életét minden egyes hívőnek az üzenetre adott személyes válaszából nyeri. „

*A városmissziós anyagokból ollózta:
Medgyessy Ferenc*

„Vándor Evangélium” apostoli imaszolgálat a Budapest Városmisszió szellemi-lelki és szervezeti előkészítésére

II. János Pál pápa így buzdította a városmisszióban résztvevőket:

„Európa nagyvárosainak új lendületre van szüksége, hogy új életre keltsék a keresztény lelkiületet.”

Az idézetet a Budapest Városmisszió hivatalos honlapján olvashatjuk és azt is, hogy „a hangsúly a Krisztussal való személyes találkozáson és a Vele való kapcsolat megújításán van.”

Mindezek szellemében szeretnénk beindítani a Városmisszió céljainak egyidejűleg többszintű támogatására a „Vándor Evangélium” apostoli imaszolgálatot.

Az imaszolgálat célkitűzései

A Vándor Evangélium apostoli munka azért jött létre, hogy segítse a plébániák életének megújítását és a hívek újraevangelizálását. Az Egyháztól eltávolodottak megszólítása és meghívása a közösségi életbe is csak az elkötelezett hívek segítségével lehet eredményes.

Célunk, hogy Budapest minden plébániáján minden egyes ember személyes meghívást kapjon a közös imádságra, s ez az ima forrassa egy közösséggé a budapesti híveket. A Vándor Evangélium apostoli munka, mint a Budapest Városmisszió egyik hivatalos programja, a közösségek imáival alapot teremt és folyamatos háttérrel biztosít a misszió minden tevékenységéhez.

Az imaszolgálat szervezeti felépülése

FELELŐS az a személy, aki vállalja a feladatot és megtiszteltetést, hogy megszervez egy imakört. Személyes kapcsolattartása által végig segíti, evangelizálja a résztvevő személyeket, családokat. A felelős segít az Igeoltár kialakításában, az imák megfelelő elvégzésében és gondoskodik az apostoli munka folyamatosságáról.

A RÉSZTVEVŐ SZEMÉLYEK, CSALÁDOK olyan katolikus hívek, családok, akik örömmel fogadják otthonukban a Vándor Evangéliumot egy hónapban három napra, és megígérik, hogy imádkoznak a Városmisszió céljaiért: Elsősorban a Krisztussal való kapcsolat és a plébániai élet megújulásáért, a hivatásokért, a Pápáért, a családokért és az Egyháztól. Törekcsenek, hogy idővel ők is felelősökké váljanak, és így egyre többen befogadják a Vándor Evangéliumot, mind szorosabban kapcsolódjanak be az Egyház életébe, és ezáltal egyetlen imában forrjunk egybe.

Szervezők:

A plébániai imakörök munkáját az említett főszervezők indítják be és segítik a plébánosokon és a helyi felelős szervezőkön keresztül. Ez a kapcsolat az apostoli munka teljes időtartama alatt működik.

A főszervező munkacsoport személyi felelősei: Csizy Dezső és Judit.

Elérhetőségeik: tel.: 385-8923, mobil: 06(20)4818-369

Albertfalvi felelős: Fejes Imre (tel.: 208-1461).

Szeretnénk, hogy ezalatt az egy év alatt minél több plébánia, család és hívő lélek bekapcsolódjon közös imánkba és megvalósuljon, hogy „mindnyájan állhatatosan, egy szívvel-lélekkel kitartottak az imádkozásban.” (Ap.Csel. 1, 14.)

Végezetül pedig fontos, hogy a Városmisszió hetét ne egy végcélnak tekintsük, hanem egy lehetőségnek a megújulásra. A Misszió céljaiért végzett munka pedig minél több emberben és közösségben indítsa el a vágyat, hogy továbbra is és egyre többet akarjunk tenni Krisztusért és az Egyháztól. Kérjük a Szűzanyát ügyünkért a honlapon megjelent, városunkért szóló ima szavaival: „Imádkozz érettünk, hogy közbenjárásodra Isten Országáa láthatóvá váljék bennünk és általunk.” Ámen.

Egyházmegyei Ifjúsági Tábor (EMIT)

Bükkszék – 2006.

A nyár derekán, a legnagyobb forráságban töltöttünk el öt napot Bükkszéken, az Egyházmegyei Ifjúsági táborban.

A tábor vezetői és a kiscsoportok vezetői már két nappal korábban elutaztunk, hogy megismerjük egymást és a helyszínt, de leginkább azért, hogy lelkileg-szellemileg fölkészüljünk a fiatalokkal való együtt ünneplésre.

A tábor mottója: „Tanúim lesztek!” az 5 napos programsorozat a tanúságtételre, egészen pontosan a városmisszióra készített fel.

Az első két napon a fiatalok az „Élet gyöngyei”-vel ismerkedtek. Ez egy gyöngysor, ami Svédországból származik, az életút jelképei is lehetnek. Útkeresésünket, útonjárásunkat teszik kézzelfoghatóvá. Pl. Isten gyöngye, én-gyöngy, csend gyöngyök, szeretet gyöngye...

A gyöngysor és a hozzá tartozó könyvecske segítette elmélkedésünket, Istenben való elmélyedésünket. A gyerekek ezek közül 2-3-t ismertek meg alaposabban kiscsoportos beszélgetések, ill. elcsöndesedések során.

A gyöngyök és természetesen a közös liturgiák segítségével, a természet csodálatos ölelésében nagyon közel érezhettük magunkat Istenhez, szinte az ölebe huppantunk. Különösen az esti szentségimádás kapcsolt egy közösségbe Jézussal és egymással. Nagy hatással lehetett a gyerekekre is, mert sokan közülük szentgyónáshoz járultak, és a szentségi sátor soha a napok folyamán nem volt üres. Mindig volt benne egy-két imádkozó lélek.

Az utolsóelőtti napon komoly felkészítést kaptunk a másnapi egri városmisszióra. Gyermekünk nagyon féltek ettől, amit nagyon is megértettünk. Mert az rendben van, hogy ők hívő emberek, akik templomba járnak. Talán még az emberi kapcsolataik is megmutatnak ebből valamit. De hogy az utcán idegen embereket szölongassanak meg, és Isten szeretetéről beszéljenek nekik...! Azt mondták, ők inkább elbújnak egy bokorban és kivárik a végét. De nem így történt, mert az alapos felkészítés és a közösség ereje, no és az előző napok istenélménye rávette őket, hogy kipróbálják magukat. Végére is „nem hallgathatunk arról, ami örömmel tölti el a szívünket!” És láss csodát! Bátran és boldogan beszélgettek az emberekkel, játszottak a gyerekekkel, miközben a színpadon énekeltünk, táncoltunk, kis színdarabokat és pantomim-játékot adtunk elő. Többen közülünk tanúságot tettünk hitünkről, arról, hogy Isten miként munkálkodik bennünk.

Ez hozta meg a táborlakók végső örömét: nemcsak megélték Isten szeretetét, hanem megpróbálták átadni másoknak.

Az egész tábor ideje alatt az imádságok a misztériumjáték, a szentségimádás, a mindennapi szentmisék Isten dicsőítése volt. Ebben sokat segített az Imperfektum együttes, akik zenéjükkel, énekeikkel ünneplővé tették a közösséget. Nem is beszélve a tíz atyáról, akik végig részt vettek a táborban, és vidámságukkal, közvetlenségükkel vonzóvá tették az Egyházat Ketten még rappelni is megtanultak a kedvünkért.

Az Egyháznak is fontos volt ez a tábor és az ifjúság. Fontos, hogy a fiatalok átéljék az Örömhírt. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint az, hogy Udvardy Gyuri püspök atya is meglátogatott, előadásokat tartott, beszélgetett a gyerekekkel közvetlenül jó hangulatban.

Azt hiszem, mindenki, aki részt vett ebben a táborban, megújulva, lelkieken gazdagodva tért haza. Sajnos elmondani, leírni a lényegét nem lehet, de talán mindannyiunkról sugárzik a Találkozás öröme. Három év múlva újra lesz Egyházmegyei Ifjúsági Tábor!

Mickó, Szakácsné Ujházy Mária

Tanúim lesztek

Elküldöm Szent Lelkemet,
aki megsűgja, mit szóljatok,
hogy tanúim legyetek.

Mutassatok meg a világnak!
Tükrözze arcotok arcomat,
és hirdessétek örömhíreimet egymásnak!

Légy vidám, ha süt a nap,
mert az Isten mosolya!
Fülelj, ha dalol egy madár,
mert akkor Jézus dala száll!
Nevess, ha simogat a szél,
mert ott a Szentlélek él!
Örülj, ha nyílik egy virág,
mert benne a szépség a Szűzanyánk!

Ahol elhatalmasodik a bűn sötétje,
ahol a Sátánnal paroláznak,
és a pillanatnyi örömmek élnek-
te legyél ott a megbocsátás napfénye!

Ahol méltatlan az emberi lét,
ahol átlépnek egymás bánatán,
és mindenki építi a maga Babelét-
te dalold el Jézus szeretetét!

Ahol a békétlenség állandósul,
ahol nincs kézfogás és mosoly,
de az örök széthúzás az úr-
te közvetítsd, amit a Lélek szele zúg!

Ha egy szál virág vagy csupán, az is elég!
Szépséged, illatod vonzza minden ember szívét.
Mosolyogj, daloldj, légy vidám!
hogy megkérdezzék örömdnek okát!

Mickó, Szakácsné Ujházy Mária

Családok tábora - Győrújbarát, 2006. augusztus 1-4. „Az Isten szeretet”

Az ideai családok tábora nem olyan volt, mint a többi.

Talán azért, mert a felnőttek lelkigyakorlatát idén Hollai Antal atya plébános atya tartotta. Ettől az egész sokkal családiasabb lett, hiszen csupa ismerős arc vett körül bennünket. A vendéglátók is a „régiek” voltak, hiszen idén is a győrújbaráti Apor Vilmos lelkigyakorlatos ház adott otthont a Családok Tábornak.

Ismét számosan gyűltünk össze. 13 család - összesen 61 fő. A gyerekvigyzók többsége már nagy gyerekeinkből állt össze Ludmány Panni vezetésével. Ezúton is köszönjük valamennyi gyerekvigyzó segítségét! (Zsuzsi kislányom – a tábor legtöbbet hintázó királykisasszonya – megkért, mindenképp emeljem ki Wappler Kati nevét! Hogy miért? Az legyen az ő titkuk!)

A tábor egyik igazi színfoltja volt a sok, lelkes muzsikusk! A mindennapi szentmisén sokszor hat gitár húrja zengett, az ifjúsági dalokat kísérve. De volt taize-i szentmise is, orgona, cselló, gitár és furulya kísérettel. Az ifjúság délelőttönként kirándulni járt és kézműves foglalkozáson, csapatversenyen vett részt. Este apukák-fiúk futball mérkőzése volt (eredmény: döntetlen), s volt, hogy a férfiak gasztronómiai kalandozásra indultak az egyik vendégmarasztaló fogadóba.

Mindannyinknak jót tett a néhány napos testi-lelki pihenés, kikapcsolódás. Köszönet érte Bató Andrásnak és Mártinak, akik idén is vállalták a tábor szervezését!

A végére hagytam Antal atya lelkigyakorlatát. Miről beszélt nekünk, mit tanított nekünk felnőtteknek plébános atyánk? Nos, igen érdekes és aktuális témánk volt! Érdeklődéssel hallgattuk plébános atyánk szavait, ahogy bemutatta és emberközelivé tette XVI. Benedek pápa első, „Az Isten szeretet” kezdetű enciklikáját.

Az enciklika belső címdala így folytatódik: „A püspököknek, a papoknak és diakónusoknak, az Istennek szentelt személyeknek és minden krisztushívőnek a keresztény szeretetről”. Tehát minden krisztushívőnek...!

„Az Isten szeretet, és aki megmarad a szeretetben, Istenben marad, és Isten őbenne marad.” (1Jn 4,16).

Az enciklika célja számomra egyértelmű. Missziós időket élünk; értékvesztett világunkban fel kell mutatni, be kell mutatni, kicsoda az az Isten, akiben a keresztények hisznek.

A kis, 52 lapos könyvecske szerkezetét tekintve két nagy részből áll. Az első, a szeretet természetéről szóló rész, a második a szeretet egyházban való megvalósulását, gyakorlását írja le.

A pápa – teológia tanári múltjához hűen – nyelvi tisztázással, fogalomelemzéssel kezdi enciklikáját. Erre azért is szükség van, mert a modern európai nyelveknek a szeretetet leíró szavai nem tökéletesen felelnek meg egymásnak. A magyar nyelv elkülöníti a szeretetet és a szerelmet, ugyanakkor a szeretet fogalmi körébe olyan jelentések, olyan tartalmak is tartoznak, amelyeket a Szentírás és a görög-latin nyelvű egyházi hagyomány eltérő szavakkal jelöl. Ugyanakkor anyanyelveink szavai maguk is változtak az idők folyamán, napjainkban pedig sajátos jelentésekkel telítődtek.

„Első helyen emlékeztetünk a «szeretet» szó tág fogalmi körére: beszélünk hazaszeretetről, hivatásszeretetről, baráti szeretetről, munkaszeretetről, szülők s gyermekek, testvérek, rokonok közti szeretetről, felebaráti szeretetről és istenszeretetről.”

A Szentatya ezek után ezt az alapvető filozófiai kérdést teszi fel: a sok eltérő, lényegileg különböző esetben ugyanolyan értelemben beszélünk a szeretetről, vagy ugyanazt a szót egymástól teljesen különböző értelemekben használjuk. Egyszerűbben fogalmazva: egyetlen szeretet van, vagy nagyon sok eltérő valóság, amelyet ugyanazzal a szóval jelölünk?

Hogy a kérdésre választ találjon, a Pápa megvizsgálja az ókori szóhasználatot és a kereszténység állásfoglalását azzal kapcsolatban. Három görög szó jelöli a szeretetet: az első az érosz, a második az agapé s a harmadik a filia, a baráti szeretet. Az első kettő között áll fenn erős kontraszt, hiszen a harmadik, a barátság elkülönül tőlük. Az érosz volt a görög nyelv sajátos szava a szeretet leírására...

De nem folytatom a bemutatást. Ezt el kell olvasni! Szinte mindenütt kapni a Szent István Társulat gondozásában megjelent kiadványt, mégis, ha valaki már ma olvasni szeretné, s van Internet hozzáférése.

S végül néhány érdekes adat az enciklikáról:

„Mindössze öt nap leforgása alatt fél millió példányban kelt el csak Olaszországban XVI. Benedek pápa első enciklikája, amely a „Deus caritas est”, azaz „Isten szeretet” címet viseli. A hírt a Vatikáni Könyvkiadó tette közzé, aláhúzással, hogy soha nem látott rekordról van szó az enciklikák történetében. A pápai dokumentum a szeretetre összpontosul, mely a keresztény üzenet szívének alkotója: XVI. Benedek enciklikájában a szenteket állítja példaképül elé, akik az egyház életében elsődleges helyet elfoglaló szeretetről tanúskodnak. Közöttük

megemlíti Bosco Szent Jánost. A Vatikáni Rádió mikrofonja előtt Claudio Rossini szalézi atya, a Vatikáni Könyvkiadó igazgatója foglalta össze a rendalapító szent karizmáját:

Rendkívül aktuális szentről van szó, aki a peremre szorult fiatalokat felkarolva a nevelésen keresztül mutatta meg Isten szeretetét. Enciklikájában XVI. Benedek - akárcsak előde, II. János Pál Pápa – aláhúzza, mekkora szükség van ma is szentekre. A nagy szentek által bejárt út nyitva áll előttünk és arra hív, hogy kövessük őket a szociális elhivatottság, a politikai köteleesség vállalás, a nevelés és a családi élet területein.

Mivel magyarázható ez a rendkívüli érdeklődés a „Deus caritas est”- enciklika iránt?

XVI. Benedek pápa neve, hírneve olyan nagy, hogy az ötszázezer eladott példány csak egy bizonyos fókig meglepő - folytatta Claudio Rossini atya. Péteri szolgálata első hónapjaiban kiderült, milyen nagy ereje van szavának, tanításának, milyen sokan követik útmutatását. Az enciklika első kiadásának gyors elterjedése és a magas eladási arány országos léptékre lefordítva nem más, mint az, amit a Szent Péter-téren látunk! Amikor minden vasárnap megtelik a tér emberekkel, akik a Pápa ötpercnyi, tartalmas szavait akarják hallani. Arról a szomjóról tesznek tanúságot, amely a hívek lelkében lakozik a Pápa szavai iránt, és amelyre a Szentatya komoly tanításával válaszol – mondta még Claudio Rossini szalézi atya, a Vatikáni Könyvkiadó igazgatója.”

Köszönjük Antal atya szívhez és észhez egyaránt szóló szavait, magyarázatait!

Befejezésül XVI. Benedek pápa imáját írnám le, amivel zárja az enciklikát:

„Szentséges Szűz Mária, Isten anyja,
Te ajándékoztad a világnak
az igaz világosságot,
Jézust, a te Fiadat – Isten Fiát.
Te teljesen ráhagyatkoztál
Isten meghívására,
s így a jóság forrásává lettél, mely Istenből fakad.
Mutasd meg nekünk Jézust. Vezess minket Őhozzá.
Taníts meg minket megismerni és szeretni őt,
hogy mi magunk is
valóban szerető emberek
és az élő víz forrásai lehessünk
egy szomjazó világban.

Medgyessy Ferenc

Devecser 2006. Ponttábor

Immár negyedik alkalommal töltöttünk együtt néhány napot, idén a Balatonfelvidék egyik legszebb településén Devecserben. Augusztus 16.-án vonatra szálltunk, ott azonban olyan sokan utaztak, hogy nekünk már csak a kerékpár szállító vagonban jutott hely, de se baj legalább mind együtt voltunk és megismerkedhettünk két új ponttaggal. Vagonunkból kiszállva elindultunk a plébánia felé kissé üres utcákon. A központba érkezve már igazi nyüzsgő vidéki étellel és KacAnikó-ékkal találkoztunk. Elfoglaltuk helyünket a fiúk a szállodának átalakított pajtában, a lányok pedig a házban. Ezután kezdődött az első program, a „faluportya”, amit 5 fős csapatokra oszolta tettünk meg. Látványossággá nőttük ki magunkat, amint homlokzatot rajzoltunk, vagy a helybeliektől kérdeztük a Devecser név eredetét, vagy hogy hol a családsegítő központ. A falubeliek nagyon segítőkészek voltak, az egyik család még az értékes helytörténeti könyvüket is a rendelkezésünkre bocsátotta.

Másnap korán keltünk, hogy visszatérve a vasútállomásra először is fogadjuk meghívott vendégünket, Attila atyát, majd újabb vonatra szállva elrobogjunk Somló felé. Megérkezvén bele is vágunk a hegy megmászásába, de előtte felfrissítettük magunkat egy forrásnál. Utunk szőlőskertek mellett vezetett fel, egészen egy kápolnáig. Onnan a Kitaibel tanösvényt követve kerestük fel a hegy természeti és kulturális nevezetességeit. Miután töviről –hegyire mindent megnéztünk (a várromon keresztül, a kilátón át, az összes növényig), fáradtan érkeztünk vissza. Hazaérkezvén belekezdünk egy előadássorozatba, aminek témája a férfi-nő kapcsolat megélése keresztény módon. A gondolatébresztő után lányok fiúk különvonulva értekeztünk tovább, ami nekünk lányoknak több órára sikeredett.

Másnap egy üdítő program várt ránk, egy egész napos strandolás Celldömölkön. Előtte azonban végigyalogoltunk ezen a településen is, majd megérkeztünk egy felújított wellnessközpontba, ahol egyből a habok közé vetettünk magunkat, jó néhány ősz hajszalet szerezve az ottani úszómestereknek. Visszafelé elbúcsúztunk néhány tagtól, de estére már vártuk azokat, akik csak a hétvégére tudtak lejönni közénk. Velük

kiegészülve folytattuk az előadásokat és készültünk a szeptemberi városmisszióra. A következő napokat teljesen ennek szenteltük. A nap vége sajnos már a búcsút jelentette, amit egy ünnepi vacsorával és tábortűzzel zártunk. Egy nagy feladat még várt ránk vasárnap, az ünnepi szentmisén mi szolgáltattuk az albertfalvi hagyományoknak megfelelő gitáros misét. Nyugodtan mondhatom, a devcesteri híveknek maradandó élményt nyújtottunk Szent István király ünnepén, mert a templomban még egy gombostűt sem lehetett leejteni, olyan sok hívő volt ott.

Mise után összehajoltunk és elindultunk haza, de előtte érzékeny búcsút vettünk a plébániától és az eszköztől (az/az egy konzervnyitótól, ami nagyon a szívünkhöz nőtt) is. Visszafelé a vonatnak nem volt biciklitárolója, így „kénytelenek” voltunk a többi ember között utazni, hazakerülvén a templomunknál, hálát adtunk a szerencsés megérkezésért. Az idei PONT-tábor is erősítette összetartozásunkat, és köszönjük vezetőinknek ezt a nagyszerű élményt, ezt a hihetetlenül szép öt napot.

Ágh Nóra

1956 Albertfalván

Szubjektív visszaemlékezés

A hatodik c-ben szokatlan csendben fogadtuk a tanárt. A nagydarab ötvenes kopaszodó ember hóna alatt a naplóval a megszokott mozdulattal kapcsolta fel a világítást, mikor belépett a tanterembe. Már évek óta két műszakban folyt a tanítás az iskolában. Hiába bővítették pár évvel ezelőtt emeletráépítéssel az épületet, a tanteremek így is kevésnek bizonyultak. Nem volt könnyű megszokni a délelőtti, délutáni munkát, különösen a diákoknak okozott nehézséget a kora estebe nyúló tanórákon a feladatokra való koncentráció. Kinn lassan sötétedett, a csípős, ködös, hűvös idő nyomasztóan hatott tanárra, diákra egyaránt.

A szünetben a hetes ismét elfelejtette teljesíteni kötelességét – mondta a tanár -, és köszönés helyett szórakozottan lapozgatni kezdte a naplót. Ilyenkor mindig halálos csend ült meg a tantermet, a gyerekek visszafogott lélegzettel figyelték mozdulatait. Próbálták kitalálni melyiküknél tarthat. Többen magukban fohászkodtak, mert tudták, ha az öreg mulasztáson éri őket, akkor mindig sokkal rosszabb jegyek sikerednek. Közben a hetes is ráébredt mulasztására, kipattant a katedrához és lassú, kimért mozdulatokkal törölni kezdte a táblát.

A tanárnak nem volt kedve feleltetni, egyáltalán semmihez sem volt kedve, még mindig a tanári szobában történt beszélgetésen jártak gondolatai. Becsukta a naplót. Vegyék elő a füzeteket, ma új anyagot veszünk. Magyarázata a gyerekek is megéreztek a tanár úr ma nincs túl nagy formában, figyelme el-elkalandozott, szokatlanul sokszor megállt, elrövedve kinézett az ablakon, mintha a szemben lévő sötétbe burkolódzó templom bejáratánál keresett volna valamit.

Magyarázata alatt kinyílt a tanterem ajtaja. Az őszi beköszöntével már megszokott volt, hogy a pedellus bácsi az órák alatt szeneslapáttal kezében teremről teremre jár és szénrel rakja meg az öreg vaskályhákat. Most azonban nem a fűtő, hanem az igazgató lépett a tanterembe. Ez a váratlan esemény a gyerekeket annyira meglepte, hogy el is felejtették őt felállva köszönteni. Az igazgató intett, hagyják csak a formalitásokat, majd a katedrára lépve néhány pillanatig halkán súgott valamit a tanár fülébe. Feszült csend volt a teremben amikor az igazgató megfordult és meglehetősen riadtan a következőket mondta a tanulóknak: Kedves gyerekek! Ma eddig tartott a tanítás, most mindenki a lehető legrövidebb úton siessen hazafelé. Sajnos kinn az utcákon sok rosszkülső ember randalíroz. Ha találkoztok ilyen alakokkal, ne hallgassatok rájuk, minél hamarabb legyetek otthon. A vizontlátásra.

Amikor a gyerekek hazaértek a szülők többsége feszülten a rádiót hallgatta. Gerő Ernő beszédét közvetítették. Ma már tudjuk, hogy a Jugoszláviából hazatért politikus – nem ismerve a pontos hazai helyzetet -, rádiószózatával csak olajat öntött a tűzre. Késő estére fegyverpogástól volt hangos a fővárosnak a rádióhoz közeli része. Kitért a forradalom.

Az albertfalvi iskolaigazgató jó kommunistaként másként élte meg az eseményeket, mint az iskolában tanító kollégáinak zöme. De nyugodt szívvel kijelenthetjük, a társadalom döntő többsége nem az egzisztenciáját féltő kétségbeeséssel, hanem kitörő örömmel, lelkesedéssel fogadta a felkelés híreit.

Azóta fél száz esztendő telt el.

Nem csodálkozhatunk azon, ha másképpen gondol vissza a volt kommunista vagy annak leszármazottja az ötven évvel ezelőtti eseményekre, mint a recski tábor foglya vagy az a fiatal, aki csak a jó-rossz történelemkönyvekből értesült a szabadságharcról.

Sokan meglepődnek, hogy a mai tizenévesek alig tudnak valamit az apáik, nagyapáik által személyesen megélt történésekről. Nem csoda!

Harmincöt évig hazugságban éltünk, ellenforradalomnak nevezték azt a nemes küzdelmet, ahol a fiatalok és idősek ezrei életüket adták a szabadságért. Ne csodálkozzunk, a félelem a megtorlástól olyan mértékű volt, hogy kevés családban mertek azokról a dicsőséges napokról őszintén beszélni.

Ma az egykori üldözöket és üldözötteket sok esetben együtt emlékeznek. Vajon előbbiek mire gondolnak akkor, amikor a 301-es parcellában félárbóca engedik a nemzeti színű zászlót és felcsendül nemzeti imánk? Vajon hány évnek kell eltelti ahhoz, hogy ezek a ma még köztünk élő emberek, akik fegyverrel, politizálásukkal, tanításaikkal segítettek a szabadságharc leverésében és annak meghamisításában, eltűnjenek a történelem süllyesztőjében?

Sümegh László

Benelux körút: Amszterdamban

(folytatás)

A kora délutáni órákban érkezünk meg Amsterdamba. Első programunk egy gyémántcsiszoló műhely meglátogatása volt. A bemutató az egyik pánccélteremben volt, ahol a csoportra a bemutató idejére rázárták az ajtót, és se ki-, se bemenni nem lehetett. Érdekes volt, bár több mint tíz éve a Holt tengerhez közel eső gyémántüzem bemutatója érdekesebb volt. Persze itt a gyémántmegmunkálás és a kereskedés (nem is mindig a legális oldalú) hatalmas jelentőségű, hiszen ebben Amsterdam Európa egyik legjelentősebb központja.

Innen, a szinte szemben lévő hatalmas épületbe, a Rijks múzeumba mentünk. A napóleoni időktől kezdve Amsterdam uralkodói akarat alapján nemzeti kulturális centrummá fejlődött. Művészeti kincsei vásárlással, ajándékozással, megrendelésekkel egyre gyarapodtak. A Rijks múzeum épülete 1885-ben készült el, és itt kerültek elhelyezésre az addig különböző helyeken tárolt művészeti alkotások. Az épület azóta is folyamatosan bővül, a 19-20. századfordulón például külön pavilont építettek az „Éjjeli őrjáratnak”. Később egy alapítvány felhasználásával külön termeket képeztek ki további Rembrandt alkotások befogadására. A múzeum részletes megtekintésére természetesen nem volt lehetőség, de így is emlékezetes élményt nyújtott. A múzeum nagy része a képtár, de sok más egyéb műtárgy is kiállításra került. Láttunk egy középkori elegáns vitorlás hajót, értékes világi és szakrális ötvöztárgyakat, megcsodálhattuk a delfti fajanszokat (erről bővebben majd Delft városlátogatásánál), a babaházakat. Ez utóbbiak kicsinyített, korhű másolatai a 17-18 századi németalföldi polgári lakásoknak, és egyben betekintést is nyújtanak az akkori polgári viszonyokra. Mindezek mellett azonban a múzeum leghíresebb és legértékesebb része a képtár, amelyben sok németalföldi mester képe látható.

Ezek közül is kiemelkedik Rembrandt híres festménye az „Éjjeli őrjárat”. 1640 februárjában rendelte meg Franz Benning Cocq kapitány Rembrandtnál annak a gárdának a csoportképét, amely két évvel ezelőtt Medici Mária, francia királyné mellett szolgált díszőrségként. A kép azt ábrázolja, amint a kapitány parancsot ad hadnagyának, hogy indítsa útba a csapatot. Sem a megrendelő, sem a többiek nem ismertek magukra, mert a festő más alakokat festett meg, sőt önmagát is odafestette a képen látható járókelők közé. Amikor a terembe lépünk a szemközti falat teljesen betakarja a festmény. A kép mérete imponáló, de valójában meg van csonkítva, három alakot is levágtak róla, mert a kép nem fért el az amszterdami Városházán a neki kijelölt helyre. Ha szemben állunk a festménnyel a terem jobboldali falán látható egy másolat, amelyiken a „levágott rész” is megszemlélhető. A kép valójában nappali jelenetet ábrázol kissé sötét tónusokkal, így a jól ismert kép címét már nem változtatták meg. Egy örült 1976-ban késsel többször belevágott a képbe, de a restaurálás szinte tökéletesen sikerült, nem lehet látni a rongálás nyomát. Fényképeken lehet látni a teremben a sérülés utáni állapotot és a restaurálás menetét is.

A múzeum-látogatás után hajóra szálltunk, hiszen e csatornákkal szabdaltnak a városnézésnek ez a legegyszerűbb módja. Amszterdam a tenger mellett fekszik az Amstell folyó torkolatában. A város nagyobb része alacsonyabb a tengerszintnél. Egyébként egész Hollandiára jellemző, hogy állandóan harcban állnak a tengerrel. Hol a tenger hódít el területet az embertől, hol az ember a tengertől. Az üvegházhatás miatti melegedés, és ennek következményeképpen a tengerszint megemelkedése, egyébként reálisan veszélyeztetheti néhány évtized múlva Amszterdamot. Jelenleg azonban a hajón vagyunk. Hatszemélyes asztaloknál üldögélünk, és az ablakokon keresztül nézzük a csatorna két oldalán felbukkanó látványosságokat. A csatorna egyébként meglehetősen kellemetlen szagú, és feltűnően piszkos, tele van hordalékkal és szeméttel. Azt mesélték ott, hogy a szennyvíz általában tisztítatlanul ömlik az Amstell folyóba, és onnan este az apály-dagály segítségével „tolják” ki a tengerbe. Meglep, amit mondanak, a tengert szabad szennyezni? Nem tudom igaz-e ez, de a csatorna, a folyó kellemetlen szagú, mondhatnánk kissé bűdös. Ezt persze a hajón belül nem érezzük. A városnézés több nyelven folyik, és kellemes meglepetés, hogy plusz nyelvként idegenvezetőnk magyarul is

elmondhatja a látókat. A teljes, mintegy kétórás városnézést nem tudom részletesen elmondani, nem is emlékszem mindenre, de néhány jellemzőre igen.

Jobbra lehetett látni Mata Hari házának erkélyét. A világ leghíresebb kémnője Margaretha Gertruida Zelle néven született 1876-ban, egy holland városkában, Leewardenben. Szerencsétlen házassága után Párizsban tűnt fel, mint táncosnő és kurtizán. Művésznevét egy maláj hercegnőtől kölcsönzi, jelentése: a Hajnal Szeme. Mivel holland származású, elvált családként nehezen szerzett volna hírnevet Európa fővárosaiban, gazdag képzelőereje révén fantasztikus élettörténetet teremtett magának, melynek legendába illő elemei elbűvölték a párizsiakat. Eszerint a távoli Indiában született, apja jószágáról ismert uralkodó volt. Fiatalon elárvult, s ekkor a Kanda Svani templomába került. Ott megtanulta a szent erotikus táncokat, s azért jött Európába, hogy művészetével „szentséget és kéjt” hozzon erre a világra.

Az ünnepelt táncosnő több nyelven is beszélt, s mivel semleges országból származott, szabadon utazgathatott Európában még azután is, amikor 1914 augusztusában kitört az I. Világháború. Miután a franciák megvádolták, hogy Németországnak kémkedik, beszervezték a francia titkosszolgálatba is. 1917-ben kettős ügynökként fogták perbe, és bár egyértelmű bizonyíték nem volt ellene, abban az évben október 15-n Vincennes-ben golyó által kivégezték. Azóta már bebizonyosodott, hogy minden vele szemben felhozott vádért másik kémnő a felelős, bizonyos Elisabeth Schragmüller, fedőnevén a Doktor kisasszony, aki mintha irigyelte volna Mata Hari jó hírnevét, hiszen az "álkémnő" halála után jó tíz évvel lekicsinylően nyilatkozta róla: "Mata Hari ártatlan volt, mégpedig azért, mert alkalmatlan lett volna ilyen feladatok véghezvitelére." Néhány éve újratárgyalták az ügyet, és a bíróság ártatlannak minősítette Mata Harit. A kurtizánként híressé lett holland szépség végül is koncepció per áldozata lett, és azért válhatott halhatatlanná, mert mint kémét végezték ki, holott valójában sosem volt az.

A következő érdekesség az „Anna Frank” ház volt. Anna Frank frankfurti születésű, zsidó származású német lány, akit az „Anna Frank naplója” címmel kiadott, a II. világháború idején írt naplójegyzetei tettek világhírűvé. Naplóját, melyben családjáról és barátairól, érzéseiről, meglátásairól, azaz életéről írt, tizenharmadik születésnapjától kezdve vezette 1944 augusztus 1-ig. A család a náci hatalomátvétel után menekült el Németországból Hollandiába Hollandiát a németek 1940 májusában lerohanták és megszállták, ettől az időponttól kezdve Anna és családja bujkált, mindaddig, amíg fel nem fedezték őket. Annát és nővérét, Margot-t a Bergen-Belseni haláltáborba szállították, mindketten ott haltak meg néhány héttel a tábor felszabadítása előtt. Édesanyjuk Auschwitzban lelte halálát. Édesapjuk, Ottó Frank megmenekült, Amszterdamban hazatérve értesült felesége és lányai haláláról. Anna naplóját az egyik bűjtatótól kapta meg, elolvasta lánya személyes gondolatait, és a naplóhoz megjegyzéseket fűzött. 1947-ben kiadták, így lett Anna Frank naplója ismert és világhírű. Számos nyelvre lefordították, színdarabot, filmet, sőt operát is írtak belőle.

Tengerparti város lévén igen látványos része a városnézésnek a kikötő. A hatalmas tengerjáró hajók mellett két érdekességet szeretnék megemlíteni. A kikötőben áll egy hatalmas hajóformát utánzó mesterséges sziget, amely a város egyik szórakozó központjának épült. Kimagasodik a vízből, és azt mondták, hogy ez a város egyik legmagasabb pontja, mivel Amszterdam a tenger szintjén ill. egy kicsit alatta épült. Teniszpályák, parkok, játszótérek vannak e mesterséges szigeten, belsejében pedig mozik, színháztermek, diszkók, éttermek stb. Így ez a sziget néhány év alatt a város kedvenc szórakozó-pihenő helyévé vált. A kikötőben áll egy nagyon szép és hatalmas vitorlás hajó, a Kelet Indiai Társaság Amsterdam nevű vitorlásának mása. Ebben ma a Tengerészeti Múzeum működik.

A hajós városnézés végére eleredt az eső is, így nem gyalog, hanem metróval mentünk a következő idegenforgalmi látványossághoz, a történelmi belvároshoz. Egy nagy teret elhagyva az opera épülete mellett haladtunk el, és fordultunk be arra a helyre, amit ma a történelmi belváros helyett a „piroslámpás negyed”-nek neveznek. Erre a helyre koncentrálták a vigalmi negyedet, itt szinte mindegyik ház bordélyház. Itt fotózni és videózni is tilos. Mivel délután volt, nem volt nagyüzem, de azért valami fogalmat lehetett alkotni a körülményekről. A lányok mintegy kirakatban üldögéltek valamilyen alsónemű jellegű szerelésben. Meg kell azonban jegyeznem, hogy jobban fel voltak öltözve, mint néhány mai fiatal hölgy a körúton. A lányok legnagyobb része távol-keleti volt, a kisebb része színes bőrű. Európai származású hölgyet szinte nem is láttunk. A visszatérítő rész leginkább az utca népe volt. Modortalan, vélhetően alkohollal vagy narkóval feltöltött fiatal emberek üvöltöztek, mutogattak és vonaglottak az utcán, valószínű ránk is téve megjegyzéseket. Este biztosan másképp fest ez az egész, de csak rosszabb lehet e környék. Rövid séta után értünk a város főterére a Dam térre. Rövid szabadidő után indultunk vissza a buszhoz.

Összességében nekem Amszterdam csalódást keltett e rövid idő alatt. A város zsúfolt, bűdös, piszkos volt, lakosai barátságatlanok. Rengetegen járnak kerékpárral, és ha a tudatlan turista nem figyel, szemrebbenés nélkül nekimennek. Ha időben félreugrik, akkor is dühösen szitkozódva robog el a biciklis hölgy vagy úr. Más holland városban nem ezeket tapasztaltam, ezért bántóan nagy volt a különbség Amszterdam hátrányára.

Így fejeződött be első teljes hollandiai napunk.

Dániai táborozás 1.

Avagy részletek két világjáró lány naplójából

A Naplók egy-két helyen kiegészítésre szorulnak, mert nem minden érthető. Szóval a lányok egy 11 fős magyar társasággal mentek Dániába. A megérkezésük után 10 napig a dán FDF (hasonló, mint a magyar cserkész) nagytáborában voltak 14.000 másik, nagyrészt tizenéves résztvevővel. De a tipikusan szőke dánokon kívül még másik 25 nemzet is képviseltette magát. Voltak Belgiumból, Kenyából, Indiából, Írországból, Amerikából, Ukrajnából...A sok külföldi miatt külön kistrádiót kaptak, amin az angol nyelvű fordítást hallgathatták a programokon. Ilyen közös program minden este és reggel volt altáboronként, illetve négyszer volt az összes résztvevőnek egy helyen. Egyébként 7-8 altáborra volt osztva a több km²-nyi terület. Ezek az altáborokon belül 25 fős csoportonként vertek tábor a dánok, és egy ilyen dán csoporthoz 5-6 külföldi volt beosztva, ez azt jelenti, hogy az étkezéseket közösen készítették elő és fogyasztották el. Fürdőszoba hiányában a tisztálkodást egy, a tábor területén kívül eső tóban oldották meg. És végül nem kell szörnyülködni a késő éjszakai időpontok miatt. Dániában fél 12-kor kezd sötétedni, így a programok is sokáig tartottak.

Akkor lássuk, mit is csináltak a lányok a táborban, majd utána 2 napig Koppenhágában!

2006. július 5. 5⁵⁰ Valahol Németország közepén, a vonaton

Uhh...nem biztos, hogy lesz erőnk ennyi vonatkozás után sátrat állítani. És vajon az ilyen evős részeket is nekünk kell majd faragnunk fűből-fából?... Nem tudom. Ami biztos, hogy most kelt fel a nap, még a többiek alszanak, és még egy pár órát fogunk utazni.

2006. július 6. 23⁴⁰ Sletten, Dánia

Ez a 28 órás utazás 5 különböző vonattal kicsit durva volt, de jó volt, hogy Münchenben volt időnk megnézni a német-olasz meccset. A sátorállítás nem ment túl könnyen! De végül is nekünk lett a legjobb táborhelyünk! És már a magyar zászló is fent van a rúdon!

A mai nap is gyorsan elment, és főleg építkezésből állt. Először még egy csomót sem tudtunk megkötni, de a dán fickó rendes volt, és megmutatta, hogyan csináljuk. A végeredmény egész jó lett: 30 fős ebédlő, konyha mosogatóval, és favágó sarok.

A napot a jól megérdemelt fürdéssel zártuk! El se tudom mondani, hogy mennyire jól érzem magam tisztán. De nem is lehet kifejezni azt az érzést, amikor az ember 60 óra után kezét, arcot, lábat... moshat! Ráadásul egy ivóvíz-tisztaságú tóban a fenyőerdő közepén, egy naplementével megspékelve...

Így, tisztán indultunk, hogy beszélgessünk Erdélyből érkezett testvéreinkkel, de végül a kötelező esti áhítatot hallgattuk dánul, mert elfelejtettük elvinni a fordító-gépet...

2006. július 7. 23⁵⁰ FDF-tábor, Dánia

Reggel korán kellett kelni, mert 10 órára vártak minket a vitorlások! Nagyon élveztük, habár alig volt szél. De a tóról (ez nem az, ahol fürödtünk), pont rá lehet látni Dánia legmagasabb csúcsára, a 173 m magas Yding Skovnøjra.

Még tegnap megkérték a magyar csoportot, hogy tanítsunk valamilyen játékot a dánoknak. Így a vitorlázás után métáztunk! Kicsit vicces volt angolul játszani! ☺

Délután volt a „Common Friday”. Poén volt! Az egész arról szólt, hogy gyilkosság történt, és meg kell találni az elkövetőt. Minden állomáson egy emberről kiderült, hogy ártatlan. Volt, hogy telefonbeszélgetéseket kellett meghallgatni, vagy DNS-mintákat keresgélünk és azonosítottunk. Szerintem nagyon jó volt!

Este a „magyar-tanyán” finom otthoni zacskós levessel egészítettük ki a vacsorát, majd megint kiszedtem egy pár kullancsot a többiekből. (Folytatjuk!)

Bató Margit, Kiss Zita

Mahunka Imre

Száznegyvenöt évvel ezelőtt született Albertfalván a császári és királyi udvari bútorszállító

Munkából hazafelé bandukolva gondolataimból a szomszéd kertből áthallatszó jókedvű társaság beszélgetése riaszt fel. Szórakozottan odaköszönök és akkor látom, hogy az Albertfalvi Keresztény Társaskör Választmánya a vidám társaság. Az új vezetőség megválasztása óta igazán irigylésre méltó pezsgő az élet a Társaskörben, hiszen mostanában szinte hetenként látom a kerti fák alatt az egyesület vezérkarát. Üdvözölnek és láthatóan nagy lelkesedéssel mondják, most szervezik a Szent Mihály Napi búcsú programját. Ha már itt vagyok, megkérdezik, nem lenne-e kedvem a vasárnapi nagymise után a Mahunka Imre téren, Albertfalva híres szülöttjének emléktáblájánál az ez évi szokásos köszöntő beszédet elmondani.

Nem mondhatom, hogy túlságosan zavarna a szereplés, - az utóbbi években számtalan beszédet mondtam -, no és valljuk be, nem is illik egy ilyen megtisztelő kérést visszautasítani. Mindezek után hamar rábólintok a felkérésre és a dolgozószobámba érve azonnal bekapcsolom a számítógépet. Mahunka Imréről ugyanis két helyről lehet biztos információhoz jutni: az egyik az Internet, a másik Beleznay Andor nyugalmazott igazgató úr, az Albertfalvi Helytörténeti Iskolamúzeum igazgatója. A Google keresőbe Mahunka nevét írva kétezer fölötti találatot kapok. Ez a szám akkor is meglep, ha rögvést látom, hogy keresett személyünknek számos (rokona?), névrokona van. Egyikük például a sok kitüntetéssel rendelkező, ma is élő jónévű atomfizikus! De mit is tudhatunk meg az Internetről?

Mahunka Imre 1861-ben született Albertfalván, az akkor még egy utcából álló település Budához közelebbi felén. Édesapja Mahunka Alajos 1826-ban született, s 1891-ben az a tisztesség érte, hogy bírónak választották az albertfalvi község házában. Akkoriban Albertfalva az asztalosok fellegrája volt, így a fiatal Imre az elemi iskola elvégzése után mi mást is csinálhatott, mint hogy kitanulta az asztalos mesterséget. A tudásszomjas, tehetséges ifjú felszabadulva 1883-ban vándorútra kelt. Négy évig Párizsban, másfél évig Londonban, majd két évig Münchenben volt és mindenütt a legelőkelőbb asztalos cégeknél dolgozott. Itt tapasztalta meg azt a különbséget, ami a hazai céhes bútorkészítés és a korszerű ipari bútorgyártás között megmutatkozott. A Kiegyezés után a mindinkább polgárosodó főváros lakberendezési igényeit már egyre nehezebben elégítették ki a kis kézműves műhelyek. Külhonnól hazatérve Pesten, a Rigó utcában telepedett le és azonnal önállósította magát. Idegenben szerzett tapasztalatait - mint jó pedagógus érzékkel megáldott kitűnő iparos - éveken át az iparoktatásban hasznosította miniszteri biztosként. Az 1901-ben megjelent Iparművészet Közlöny már mint kiváló, elismert bútorkészítőt említi, külön kiemelve a Mahunka bútorok magas színvonalát. Ezt a színvonalat az is bizonyítja, hogy 83 évvel halála után egy-egy bútor ma is csillagászati összegekért cserél gazdát. Az Interneten most hirdett eklektikus ebédlője kétmillió forintot kóstál! A fenyő alapon jávor furnírozással készült 9 darabos ebédlő az igazán ínycseknek készült. Mahunka Imre a Párizsi Világkiállításon érmet kapott és ezzel a legelismertebb bútorkészítők közé emelkedett, valamint elnyerte a császári és királyi udvari szállító kitüntető címet.

Egyedül a bútorgyártás azonban nem elégítette ki és idővel egyre többet foglalkozott a politikával is. A nemzetgyűlésben (ma parlamenti képviselőnek mondanák) a XVIII. Választókerületet képviselte a Keresztény Nemzeti Egyesülés Pártjának programjával. Pénzügyi tapasztalatait ismerték el azzal, hogy a gazdasági bizottság tagjának választották, de a naplóbíró és a számvizsgáló bizottság elnökeként is dolgozott. Képviselőtársai lelkiismeretes, pontos, a törvényt és törvényességet maximálisan tisztelő, mindenkire, így magával szemben is maximálisan igényes politikusnak tartották. 1884-ben kötött házasságot Kovács Adéllal, házasságukból nagy szomorúságukra gyermek nem született. Mély vallásosságát és a katolikus vallás iránti elkötelezettségét mutatja, hogy végrendelete szerint az utána maradt 65 800 Pengőt szeretett szülőfalujának, Albertfalvának ajánlotta katolikus templom építésére.

Hatvankét éves korában, 1923-ban távozott az élők sorából. Sírboltja a Kerepesi úti sírkertben található bizony igen elhanyagolt állapotban. A 26-os parcellában lévő fekete márvány emlékműről a bronz részeket is lelopták az idők folyamán. Ennek az Egyházközségi Levélben megjelent kis megemlékezésnek az is célja, hogy ráébressze az arra illetékeseket, az albertfalvi egyházközségnek több mint kötelessége Mahunka Imre sírjának rendszeres gondozása, ápolása. Amikor Ő az örökségének 58%-át végrendeletileg az építendő katolikus templomra hagyta akkor ez a pénz egy jól kereső pedagógus húsz évi fizetésével volt egyenlő.

Ma már csak költői a kérdés! Mikor lett volna templom és hol, no és milyen színvonalú Mahunka Imre gondoskodó szeretete nélkül. Jó lenne ezen mindnyájunknak elgondolkozni. Végezetül álljon itt a bútorgyáros sírfelirata:

„Hirdesse neved a késő jövendőnek is, a becsületes munka, és az ernyedetlen szorgalom diadalát.”

„Korán megnyílt sírod fölött, gyászba borult hitvesed, örökké égő fájdalom virraszt.

Édesem! Nyugodjál békében!”

Sümegh László

Gondolatok

A májusi estéken több templomban felhangzik az ének: „Néked ajánljuk Szűzanyánk, a legszebb hónap alkonyát”. És sokan voltunk itthon is akik felajánlottuk azt a negyedórát a napunkból, amit Mária elé tettünk hálából és örömünk jeléül.

Mert kevés fiatal édesanyát és lányt láttam, elgondolkodtam, hogy mi tarthatta őket távol égi Anyánk dicséretétől, a májusi litániákról. Munka, család, érettségire való készülődés, feledékenység? Arra jöttem rá, hogy ha tudnák mit jelent litániát mondani/énekelni, akkor biztosan jobban igyekeztek volna. Hiszen például vasárnap csak 15 perccel kellett volna előbb érkezni a szentmisére és együtt lehettünk volna a Máriához való imádságunkban.

Tudom, hogy manapság nem trendi litániára járni. De ki az, aki így gondolkodik? Aki nem tudja mit is csinál a litánia imádkozásakor.

Azt mindenki tudja, hogy akit szeretünk annak úgy is kedveskedünk, hogy becézzük, szépeket mondunk neki, elnevezzük őt kedvünk szerint, adunk neki különböző titulusokat, kifejezve, hogy mit is jelent számunkra az ő jelenléte, valósága életünkben. Ilyennek képzelem a litánia mondását. Az atya előimádkozza Mária különböző, ékes megszólításait, mi pedig meggondolva, rácsodálkozva, vele együttérve, ráválaszoljuk kérő fohászainkat. Közben megpihenünk bensőleg, elnyugszunk abban a kis szigetben, ami a közös imában válik valóra. Monotonságába beszűrődik az utcazaj, ami háttérnek is megfelel, sőt éppen megadja a kontrasztot a templom békés csendjének. Aktív pihenés, kikapcsolódás, a transzcendentális felé irányulás: ezek a béke a nyugalom pillanatai. Éppen ezekre van szüksége annak, aki fáradt és az élet gondjai megterhelték. Éppen ezekre van szüksége egy édesanyának, aki egész nap a családért dolgozik, a gyermekei zajával nap mint nap együtt él. Az érettségizőnek, aki szívja magába a tudományt, hogy egy követelménynek megfeleljen, értelmes, okos tagjává váljon az Egyháznak és az országnak. Nekik negyedóra kikapcsolódás nem árthat, nem elfecsérelt idő, hanem egy kis szusszanás, ami után lendületesebben megy tovább a megszokott, vagy az unalmas.

A régebben érettségizettek, minden május este itt találkoztak, beszélgettek, kérdezték egymást, számoltak be az atyának a napi sikerekről vagy sikertelenségekről a litánia után.

Figyelemmel kísérték egymás vizsgáit, erőt és ötletet merítettek egymás felkészültségéből. Innen indultak a séták Kelenvölgybe, Rózsavölgybe, szövődtek a szerelem első szálai. A nénik pedig örömmel hagyták a templom előtt a jövő reménybeli keresztényeit.

Az édesanyák ide el tudják hozni kicsi gyermekeiket, akik nem bírnak végig csendben egy szentmisét, azért, hogy a pici „hadd szokja a templomot”. Megmutatják Máriának gyermekeiket, a gyermekeknek pedig Máriát. A szobor előtt égnek a gyertyák, oda lehet totyogni, megnézni milyen szép hullámos a haja, aranyszélű a ruhája, kilátszik a lába, a vázában a virágokat meg lehet „hapticzni”. Mivel szól az orgonakíséret, ezek az apró neszezések nem zavarják senkit és negyedóra után éppen vége a litániának és a kicsi türelmének is.

Amikor az atyától megkérdeztem, zavarta-e a hat hetes kisfiú „dicsőítő éneke”, azt válaszolta: „nem igazán hallottam”. Azokat a néniket, akik ilyenkor is ott vannak, nem zavarja a gyermekgügyögés. Ők szeretik a babákat, lurkókat, ők nem vasárnapi keresztények, akik hiúságkérdést csinálnak abból, hogy ha ők ott vannak, akkor ott csendnek kell lenni. (Ne értse félre senki: a síró - ordító gyermek mindenkit zavar!)

Bíztatok mindenkit, szorgalmazza magát a litániákon való részvétellel. Az mindenkinek jó ha sokan együtt imádkozunk.

Ezek a gondolatok nem mind saját kútfőből fakadtak, csak gondoltam leírom a közösség javára.

Murányi Kati

Egy új etimológiai szótár – Könyvbemutató Ablak a ősi világra

Az embereket a nyelvészetből leginkább két terület érdekli, ezek közül az egyik a nevek világa, a másik pedig a szavak eredete. Hiszen ki ne gondolkodott volna már azon, hogy saját neve honnan ered, van-e a nevének valamiféle titkos, ősi jelentése? Ugyanúgy mindnyájunkban sokszor felvetődik egy-egy szó kapcsán, vajon honnan is eredhet ez a szó, mi az etimológiája, összefüggésben van-e egy hasonló hangzású másik szóval?

A nyelvész elődök már a XVI. századtól keresik a magyarral rokon nyelveket. Ezek a kutatások a reformáció korában egybeestek a nemzeti nyelv felé fordulással. A szótárkészítő és zsoltárfordító Szenczi Molnár Albert latinul írt magyar nyelvtanában 1610-ben tétován még ezt írja: „*Ha valaki azt kérdezné tőlem, hogy milyen eredetre vezethető vissza a magyar nyelv, avagy milyen nyelvekkel van rokonsága, bevallom nem tudom.*” Gondolatban átugorva vagy három és fél évszázadot – közben elhagyva Otrokocsi Foris Ferenc XVII. század végi délibábos szóeredeztetéseit, miszerint *Koppenhága*, tulajdonképpen *Kappanhágó* és *Stockholm* pedig *Istókhalm*a, majd magunk mögött hagyva a XIX. század végén zajló (szigorúan nyelvészeti) ugor–török háborút – József Attila a költő érzékenységgel így válaszol a feltett kérdésre: „*Nyelvünk ősi és modern, erdei, mezei és városi -- ázsiai és európai. Mi is ősieik és moderneik vagyunk, európai magyarok.*”

Az Etimológiai szótár mostani szintézise előtt a magyar nyelvnek pontosan három és fél szóeredeztető szótára jelent meg. A töredék szám arra utal, hogy a két világháború között Trianon szellemi--gazdasági visszaesést okozó világában Melich János és Gombocz Zoltán szerkesztésében a vékony füzeteként megjelent etimológiai szótár két évtized alatt is csak a G betűig jutott el és torzóban maradt. 1941-ben hagyta el a nyomdát Bárczi Géza 351 oldalas, a maga korában igen népszerű kis Szóféjtő szótára. A két utolsó nagy összefoglalás Benkő Loránd nevéhez fűződik: az 1978 és 1988 között három kötetben megjelenő Történeti Etimológia Szótár, majd tíz évvel később ennek felújított és rövidített német nyelvű kiadása.

Antikváriumok hosszú listán tartják számon ezek előjegyzőit. Jól érzékelté tehát a TINTA Könyvkiadó a felfokozott várakozást, és helyesen mérte fel a nagyközönség számára szóló szótár tudományos alapokon nyugvó ismeretterjesztő koncepcióját. A széles olvasó- (és vevőkör) megcélzását az is mutatja, hogy a 950 oldalas szótári rész mellett helyet kapott a magyar nyelvemlékek rövid, kétoldalas, de szemléletes listája. A függelék tartalmazza a magyar szavak első írásos előfordulásának sorát, valamint a szavak eredet szerinti csoportokban való felsorolását. A nagyközönség kiszolgálását jelzi, hogy a szótár tartalmazza az etimológiákban használt Szakkifejezések lexikonát is. Az eredet szerinti csoportok összefoglaló táblázata szellemesen a védőborító fülén kapott helyet. A szótár 8945 szócikkben ismerteti a magyar szavak eredetét és elsőként szótárirodalmunkban a 276 toldalék eredetét is bemutatja és összességében a származékszavakkal együtt több mint 20000 nyelvi elem eredetét ismerteti.

A szócikkek olvasása és a szavak tanulmányozása ablakot tár számunkra egy olyan régi világra, melyről írásos történeti emlékeink nincsenek. Hiszen nem egy kultúrtörténeti kincsesbánya van elrejtve a szótár szavai mögött, mikor azt látjuk, hogy a *kard*, *nemez*, *sátor*, *tehén*, *sajt*, *vászon* szavak ősi iráni eredetűek? Ugorva időben az 1500-as évekhez, a következő szavak az oszmán törökök 150 éves uralmának lenyomatai a magyar nyelvben: *dívány*, *kaftán*, *kefe*, *korbács* és *papucs*. Vagy nem a XX. századi orosz-magyar kapcsolatokra utalnak beszédesen a *glasznosztj*, *kolhoz*, *kombájn*, *kulák*, *pufajka* szavak? A majd 130 tulajdonnévi eredetű szó között megtaláljuk a *dobostorta*, *galvánelem*, *július*, *makadám*, *pepita*, *szilveszter* szavakat is.

A nyelvi mozgás, a szavak áramlása azonban nem csak egyirányú, hanem a magyar nyelv is adott át, kölcsönzött szavakat a világ számos más nyelvébe. Nemzetközi karriert futottak be a magyar *csákó*, *gulyás*, *hajdú*, *huszár*, *kocsi*, *lecsó*, *puli*, *sujtás* szavak. Míg a *csákó* szót 200 éve Európa-szerte hol vágta, hol parádézó magyar huszárok terjesztették el, addig a *lecsó* szót az 1960-as években konzerveinkkel együtt exportáltuk.

A TINTA Könyvkiadó a Magyar nyelv kézikönyvei sorozat 12. köteteként Zicz Gábor főszerkesztő munkájaként megjelentetett Etimológiai szótárával sikeresen dobott a pangó magyar könyvpiacra. Nem csodálkoznék, ha a kiadó névjegyének számító Magyar szókinccsárhoz hasonlóan ez is felkerülne a könyveladási sikerlistákra.

Cserháthalápy Gábor

ALBERTFALVI SZENT MIHÁLY-NAPI BÚCSÚ 2006 ÉS A VÁROSMISSZIÓ PROGRAMJA

SZEPTEMBER 21. CSÜTÖRTÖK

17.30: Ünnepélyes zászlófelvonás a Szent Mihály templom előtt. A programsorozatot megnyitja: Hollai Antal plébános

17.45-18-45: Az albertfalvi iskolák és az AKH Gesualdo Kamarakórusának hangversenye a templomban

16.30-19: Nyílt nap a Szellemi Sérült Testvéreinkért Alapítvány Szent Mihály Rehabilitációs Otthonában (1116. Bp. Derzsi u. 4.) A fiatalok és gondozóik szeretettel várják az érdeklődőket!

SZEPTEMBER 22. PÉNTEK

17.00: Dr Bogár László közgazdász előadása a Don Bosco Iskolában: Magyarország 2006 – válságok örvényeiben vergődve

20.00: Orgonahangverseny a templomban

SZEPTEMBER 23. SZOMBAT – VÁROSMISSZIÓS NAP

9.00-tól: Bográcsgulyás-főző verseny a templomkertben (előzetes nevezés alapján, lásd a hátoldalon)
Plébániai közösségek bemutatkozása tematikus sátrakban
Ifjúsági és gyermekfilmek vetítése a Don Bosco Iskolában

10.30-11.30: Gyermek előadások, Ifjúsági sport- és ügyességi versenyek

11.30-12.15: Reneszánsz muzsika a templomkertben

12.30: Térzene a templomkertben, közreműködik: Chameleon Big Band, Bálint Dezső vezetésével

Kb. 12.30: Ebéd – a megfőzött bográcsgulyás elfogyasztása. (vendégeknek tányéronként 250 Ft, mellyel a Szent Mihály Plébánia Karitászcsoportját támogatjuk.)

13.30: Borkóstoló a templomkertben: a Wunderlich Pincészetet bemutatja a Decanter Borszaküzlet

20.00: Deák László orgonaművész hangversenye a templomban

SZEPTEMBER 24. VASÁRNAP - BÚCSÚ

10.00: Mahunka Imre emléktáblájának megkoszorúzása, beszédet mond Sümegh László, a Szent Margit Gimnázium Igazgatója

11.00: Ünnepi Szentmise a Szent Mihály templomban, a szentmisét celebrálja: dr. Udvardy György püspök
A misét követően kerül sor az Albert herceg díj átadására

16.00: A Babszem gyermektánc együttes előadása a templomkertben

17.00: Dr. Winkler Gusztáv hadtörténész előadása a Don Bosco Iskolában: A nándorfehérvári diadal katonai háttere címmel

20.00: Pető László orgonaművész és Gucz György trombitaművész hangversenye a templomban
A programsorozatot bezárja: Hollai Antal plébános

SZOMBAT-VASÁRNAP NAPKÖZBEN FOLYAMATOSAN
kézműves és kirakodó vásár, gyermekprogramok, sörsátor

A PROGRAMOK INGYENESEK!

Mindenkit szeretettel várnak a szervezők:
Szent Mihály Plébánia és az Albertfalvi Keresztény Társaskör